

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการใช้ยาของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลเชิงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวศศิธร อุตตะมะ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม ปัญญา กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้ที่มีความดันโลหิตสูงสามารถควบคุมระดับความดันโลหิตได้ ความเชื่อด้านสุขภาพเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้ที่มีความดันโลหิตสูงมีพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้อง ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการใช้ยาของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลเชิงดาว จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ที่มีความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ ที่มารับการรักษาที่คลินิกความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลเชิงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 88 ราย ในระหว่างเดือนตุลาคม จนถึง เดือนพฤศจิกายน 2548 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลเกี่ยวกับโรคและการรักษา แบบสัมภาษณ์ความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง ซึ่งผู้ศึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษาดัดแปลงมาจากแบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ที่มีความดันโลหิตสูงของกรรณิกา เรือนจันทร์ (2535) และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการใช้ยาของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง ที่ผู้ศึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษาได้พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งแบบสัมภาษณ์ความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา .87 แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการใช้ยาได้ค่าความตรงตามเนื้อหา .87 ความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ทดสอบโดยการใช้สัมประสิทธิ์

อัลฟาของ ครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ความเชื่อด้านสุขภาพ .88 แบบ
สัมภาษณ์ พฤติกรรมการใช้ยา .80 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณา
รายด้าน พบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของความดันโลหิตสูง การรับรู้ความ
รุนแรงของภาวะแทรกซ้อนของความดันโลหิตสูง และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรม
ที่ถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมที่
ถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

2. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้ยาโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และเมื่อ
พิจารณาพฤติกรรมการใช้ยาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรับประทานยาถูกต้องตามหลักการ
การปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายจากการใช้ยา การจัดการกับอาการข้างเคียง และการปฏิบัติ
ตัวอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้ยา อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรทางสุขภาพเพื่อ
ประกอบการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ที่มีความดันโลหิตสูงมีความเชื่อด้านสุขภาพและ
พฤติกรรมการใช้ยาที่เหมาะสม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Health Beliefs and Drug Use Behavior of Persons with Hypertension at Chiangdao Hospital, Chiang Mai Province

Author Miss Sasiton Auttama

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Sirirat Panuthai Chairperson

Assistant Professor Dr. Puangpayom Panya Member

ABSTRACT

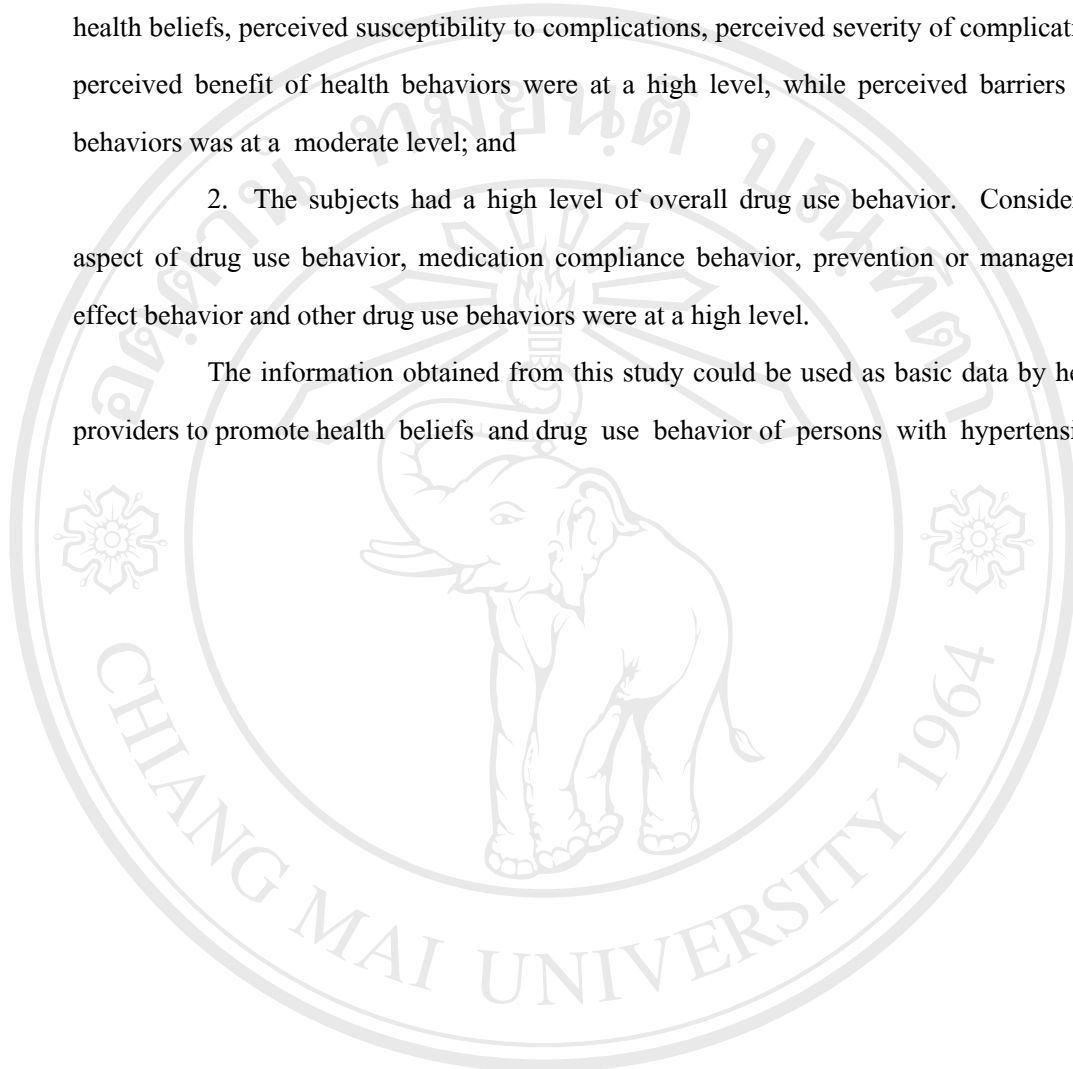
The appropriate drug use behavior can help persons with hypertension control blood pressure. Health belief is a factor that promotes appropriate drug use behavior of persons with hypertension. This study aimed at examining health beliefs and drug use behavior of persons with hypertension at Chiangdao Hospital, Chiang Mai Province. The subjects consisted of 88 persons with primary hypertension attending the Hypertensive Clinic at Chiangdao Hospital during October to November 2005. Study instruments consisted of the Demographic Data Recording Form, Health Beliefs of Persons with Hypertension Questionnaire modified from Kannigar Reunchan's Health Beliefs of Persons with Hypertension Questionnaire (Kannigar, 1992) by the investigator and advisory committee and Drug Use Behavior Questionnaire developed from literature review by the investigator and advisory committee. The content validity of all questionnaires was confirmed and found to be .87 for Health Beliefs and .87 for Drug Use Behavior Questionnaire. Reliability was tested by Cronbach's alpha coefficient and found to be .88 for Health Beliefs and .80 for Drug Use Behavior. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results revealed that:

1. The subjects had a high level of overall health beliefs. Considering each aspect of health beliefs, perceived susceptibility to complications, perceived severity of complications, and perceived benefit of health behaviors were at a high level, while perceived barriers to health behaviors was at a moderate level; and

2. The subjects had a high level of overall drug use behavior. Considering each aspect of drug use behavior, medication compliance behavior, prevention or management side effect behavior and other drug use behaviors were at a high level.

The information obtained from this study could be used as basic data by health care providers to promote health beliefs and drug use behavior of persons with hypertension.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved